

Dr. Kelemen Oguz

tanszékvezető egyetemi docens

ORVOSI ANTROPOLÓGIA SZEMINÁRIUM

TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ TANTÁRGY TEMATIKA

Képzés neve:	Általános orvosképzés
Tantárgy címe:	Orvosi antropológia szeminárium – AOK-OMK081
Tantárgy típusa:	kötelező
Tanév és félév:	II. évfolyam / tavaszi félév
Tantárgyfelelős:	Dr. Fűzné Prof. Dr. Pikó Bettina D.Sc – magatartáskutató, egyetemi tanár Magatartástudományi Intézet (6722 Szeged, Mars tér 20.) e-mail: fuzne.piko.bettina@med.u-szeged.hu
Tanóra típusa:	szeminárium
Heti óraszám:	1
Kreditérték:	1
Értékelés:	beszámoló (5)
Előfeltétel:	Bevezetés az orvostudományba – AOK-KU241/242; AOK-OMK041/042

Tantárgy célja:

Az orvosi antropológia kurzus célja a hallgatók érzékenyítése a kulturális különbségek megjelenése iránt a modern társadalom egészségügyi ellátása során.

A kurzus célja olyan szakemberek képzése, akik rendelkeznek a megfelelő kulturális kompetenciával az orvosi gyakorlat során felmerülő kulturális és kommunikációs problémák megoldásához.

A kurzus célja a problémák felismerése, a noncompliance hátterének feltárása hatékony és kezelése.

A kurzus ennek érdekében azt célozza, hogy a leendő orvosok felismerjék az egyes biológiai-életteni jelenségeket (pl. fájdalom, táplálkozás, szexuális viselkedés) befolyásoló kulturális tényezők (pl. hiedelmek, placebo- és nocebo-hatások).

Kimeneti követelmények:

Tudás

- Ismeri az élettani jelenségekhez (pl. stressz, fájdalom, étkezés) kapcsolódó kulturális tényezők szerepét a betegségek kialakulásában
- Ismeri az egészségügyi ellátás során felmerülő kommunikációs problémák kulturális gyökereit

Képesség

- Képes felismerni a kulturális sajátosságokat az anamnézis során
- Képes az eltérő kulturális környezetben hatékonyan menedzselni a betegellátást és a noncompliance hátterében feltárni a kulturális okokat

Attitűd

- A kulturális tényezőket figyelembe véve ad tanácsokat adott etiológiai szempontok alapján
- A betegeket kulturális/etnikai hovatartozásuktól függetlenül látja el.
- Érzelmi intelligenciával, empátiával és hatékonyan kommunikál személyesen, telefonon és tolmács segítségével

Autonómia – Felelősség

- Hatékonyan működik a betegségek kulturális okainak feltárásában, amelyeket figyelembe vesz a klinikai döntéshozásban
- Hatékonyan és felelősséggel működik az egészségügyi ellátórendszerben
- Biztonságos betegellátást nyújt a legkülönbözőbb kulturális környezetben
- Elősegíti a hatékony klinikai döntéshozást

Témakörök:

1. Bevezetés az orvosi antropológiába
Antropológia mint tudomány
 - a. Evolúciós medicina, biokulturális orvoslás
 - b. A megfigyelés jelentősége az orvosi gyakorlatban
 - c. Rítusok orvosi antropológiai szerepe
2. Laikus elképzelések a testről
 - a. Testképek
 - b. Fogyatékoság orvosi antropológiája
3. A táplálkozás orvosi antropológiája
 - a. Kultúra és malnutrició
 - b. Táplálkozási szokások kulturális háttere
 - c. Anorexia nervosa mint kulturális alapú betegség
4. A stressz orvosi antropológiája. Placebo- és nocebo-hatások orvosi antropológiai jelentősége.
5. A szexualitás orvosi antropológiája
 - a. A szexuális viselkedés kulturális alapjai
 - b. Kulturális szülészet és nőgyógyászat
6. A fájdalom orvosi antropológiája.
7. Az orvoslás és gyógyítás antropológiája
 - a. Népi gyógyászat és komplementer medicina
 - b. Medikalizáció
 - c. Etnomedicina, a roma lakosság orvosi antropológiai szempontjai

Módszerek:

- Teammunka
- Közös feladatmegoldás
- Projektmunka (házi dolgozat) készítése

A tárgy teljesítésének feltételei, vizsga követelményei:

- Részvétel az előadásokon és a szemináriumokon a tanulmányi és vizsgaszabályzatnak megfelelően
- Hiányzás csak orvosi vagy más hivatalos igazolással elfogadható, pótlásra nincs lehetőség
- Projektmunka (házi dolgozat) elkészítése önálló kvalitatív adatfelvétel alapján

Értékelés:

- Osztályzat kialakításának módja: 80% dolgozat minősége; 20% óráközi aktivitás

Kötelező irodalom:

- Lázár I. – Pikó B. (szerk.): *Orvosi antropológia*. Medicina, 2012. ISBN: 9789632264066
- Cecil G. Helman: *Kultúra, egészség és betegség*. Medicina Kiadó, 2003., 2006. ISBN: 9789632427669

Ajánlott irodalom:

-